

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 février 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 24 janvier 1977
relative à la protection de la santé
des consommateurs en ce qui concerne
les denrées alimentaires et les autres produits,
concernant la publicité pour les produits
à base de tabac**

**Proposition de loi instaurant
une interdiction totale de la publicité
en faveur des produits du tabac**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ ET DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES
PAR
MMES **Barbara CREEMERS** ET **Laurence HENNUY**

SOMMAIRE

Pages

I. Procédure	3
II. Exposés introductifs	4
III. Discussion générale	5
IV. Discussion des articles et votes	9

Voir:

Doc 55 **0210/ (S.E. 2019):**

- 001: Proposition de loi de Mme Fonck.
- 002: Ajout auteur.
- 003: Amendements.

Doc 55 **0857 (2019/2020):**

- 001: Proposition de loi de Mme Jiroflée et M. Bertels.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 februari 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 24 januari 1977
betreffende de bescherming van de
gezondheid van de gebruikers op
het stuk van de voedingsmiddelen en andere
produkten, wat de reclame voor producten
op basis van tabak betreft**

**Wetsvoorstel tot instelling
van een volledig reclameverbod
voor tabaksproducten**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR GEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Barbara CREEMERS** EN **Laurence HENNUY**

INHOUD

Blz.

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzettingen	4
III. Algemene bespreking	5
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	9

Zie:

Doc 55 **0210/ (B.Z. 2019):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Fonck.
- 002: Wijziging indiener.
- 003: Amendementen.

Doc 55 **0857 (2019/2020):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Jiroflée et de heer Bertels.

01596

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Thierry Warmoes

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp
Ecolo-Groen Séverine de Laveleye, Barbara Creemers, Laurence Henny
PS Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux
VB Steven Creyelman, Dominiek Sneepe
MR Daniel Bacquellaine, Caroline Taquin
CD&V Nathalie Muylle
PVDA-PTB Thierry Warmoes
Open Vld Robby De Caluwé
sp.a Karin Jiroflée

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Tomas Roggeman, Darya Safai, Valerie Van Peel
Simon Moutquin, Sarah Schlitz, Jessika Soors, Evita Willaert
Jean-Marc Delizée, Marc Goblet, Sophie Thémont, Laurence Zanchetta
Nathalie Dewulf, Kurt Ravyts, Hans Verreyt
Michel De Maegd, Benoît Piedboeuf, Florence Reuter
Nawal Farih, Els Van Hoof
Sofie Merckx, Nadia Moscufo
Maggie De Block, Goedele Liekens
Jan Bertels, Kris Verduyck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH Catherine Fonck

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numerering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les présentes propositions de loi au cours de ses réunions des 15 octobre 2019, 10 décembre 2019, 21 janvier 2020 et 4 février 2020.

I. — PROCÉDURE

Lors de la réunion du 10 décembre 2019, *Mme Els Van Hoof (CD&V)* a demandé de joindre sa proposition de loi modifiant, en ce qui concerne la vente de produits du tabac au moyen de distributeurs automatiques, la loi du 24 janvier 1977 relative à la protection de la santé des consommateurs en ce qui concerne les denrées alimentaires et les autres produits (DOC 55 0708/001), et sa proposition de loi modifiant la loi du 24 janvier 1977 relative à la protection de la santé des consommateurs en ce qui concerne les denrées alimentaires et les autres produits en ce qui concerne la publicité et la vente des produits du tabac (DOC 55 0713/001).

Lors de la même réunion, *Mme Catherine Fonck (cdH)* a demandé de joindre sa proposition de loi modifiant la loi du 24 janvier 1977 relative à la protection de la santé des consommateurs en ce qui concerne les denrées alimentaires et les autres produits, en vue de renforcer la lutte contre le tabac (DOC 55 0856/001).

Lors de la même réunion, *Mme Karin Jiroflée (sp.a)* a demandé de joindre sa proposition de loi instaurant une interdiction totale de la publicité en faveur des produits de tabac (DOC 55 0857/001).

Au cours de la même réunion, la commission a décidé de demander des avis écrits sur ces différentes propositions de lois jointes aux instances suivantes:

- le ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture, et de l'Intégration sociale, chargé des Grandes villes;
- la Fondation contre le cancer;
- UNIZO,
- Perstablo; et,
- Prodipresse.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 15 oktober 2019, 10 december 2019, 21 januari 2020 en 4 februari 2020.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 10 december 2019 heeft *mevrouw Els Van Hoof (CD&V)* gevraagd aan de bespreking twee door haar ingediende wetsvoorstellen toe te voegen. Het gaat om het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten voor wat betreft de verkoop van tabaksproducten via automatische distributieapparaten (DOC 55 0708/001) en het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten voor wat betreft de reclame en verkoop van tabaksproducten (DOC 55 0713/001).

Tijdens dezelfde vergadering heeft *mevrouw Catherine Fonck (cdH)* gevraagd ook haar wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten, teneinde het tegengaan van roken op te voeren (DOC 55 0856/001) aan de bespreking toe te voegen.

Tijdens dezelfde vergadering heeft *mevrouw Karin Jiroflée (sp.a)* gevraagd ook haar wetsvoorstel tot instelling van een volledig reclameverbod voor tabaksproducten (DOC 55 0857/001) aan de bespreking toe te voegen.

Tijdens dezelfde vergadering heeft de commissie beslist om over die vier toegevoegde wetsvoorstellen schriftelijk advies in te winnen bij:

- de minister van Middenstand, Zelfstandigen, kmo's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie, belast met Grote Steden;
- de Stichting tegen Kanker;
- UNIZO;
- Perstablo en
- Prodipresse.

Ces différents avis sont tous parvenus à la commission entre le 6 janvier et le 20 janvier 2020.

Lors de la réunion du 21 janvier 2020, *Mme Catherine Fonck (cdH)* a également demandé de joindre sa proposition de loi modifiant la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux et à la protection de la population contre la fumée du tabac, concernant l'interdiction de fumer en voiture (DOC 55 0683/001), et sa proposition de loi visant à protéger les non-fumeurs contre la banalisation de la cigarette électronique (DOC 55 0884/001).

Au cours de la même réunion, la commission a décidé, en accord avec les différents auteurs, de disjoindre la proposition de loi DOC 55 0683/001 concernant l'interdiction de fumer dans les voitures en présence de mineurs, les propositions de loi DOC 55 0708/001, DOC 55 0713/001 et DOC 55 0856/001 concernant l'interdiction de la vente par distributeurs automatiques et la limitation des points de vente, ainsi que la proposition de DOC 55 0884/001 concernant la cigarette électronique.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de loi DOC 55 0210/001

Mme Catherine Fonck (cdH), auteur principal de la proposition de loi DOC 55 0210/001, rappelle que la législation actuelle interdit déjà la publicité pour les produits du tabac, mais qu'il existe des exceptions.

Étant donné les problèmes de santé publique causés par le tabac, la proposition de loi vise à supprimer l'exception à l'interdiction de faire de la publicité par l'apposition de la marque d'un produit de tabac sur des affiches à l'intérieur et sur la devanture de magasins de tabac et de magasins de journaux qui vendent des produits de tabac.

Cette mesure, qui est préconisée par la Coalition nationale belge de lutte contre le tabagisme, est en outre cohérente par rapport à l'entrée en vigueur du paquet neutre le 1^{er} janvier 2020. Il serait, en effet, absurde de continuer à autoriser la publicité pour des marques sur des présentoirs alors que les paquets sont neutres. Il faut empêcher les cigarettiers de contourner la loi de cette manière.

Un délai de six mois est prévu pour l'entrée en vigueur, afin de garantir aux services administratifs le temps nécessaire pour mettre en place un contrôle efficace,

Die diverse adviezen werden tussen 6 januari en 20 januari 2020 aan de commissie bezorgd.

Tijdens de vergadering van 21 januari 2020 heeft *mevrouw Catherine Fonck (cdH)* gevraagd ook haar wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook, wat het rookverbod in de auto betreft (DOC 55 0686/001 aan de bespreking toe te voegen, net als haar wetsvoorstel tot bescherming van de niet-rokers door de algemene verspreiding en aanvaarding van de elektronische sigaret tegen te gaan (DOC 55 0884/001).

Tijdens dezelfde vergadering heeft *de commissie*, in overleg met de diverse indiensters, beslist de bespreking niet uit te breiden met wetsvoorstel DOC 55 0683/001 betreffende het verbod op roken in de auto in het bijzijn van minderjarigen, de wetsvoorstellen DOC 55 0708/001, DOC 55 0713/001 en DOC 55 0856/001 betreffende het verbod op de verkoop van rookwaren via automaten en de inperking van de verkooppunten, en tot slot wetsvoorstel DOC 55 0884/001 betreffende de elektronische sigaret.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel DOC 55 0210/001

Mevrouw Catherine Fonck (cdH), *hoofdindienster van wetsvoorstel DOC 55 0210/001*, geeft aan dat – krachtens de vigerende wetgeving – reclame voor tabaksproducten nu al verboden is, maar dat er uitzonderingen bestaan.

Tabaksgebruik veroorzaakt problemen op het stuk van de volksgezondheid. Met dit wetsvoorstel wordt derhalve beoogd te bepalen dat de handelszaken die tabaksproducten verkopen niet langer aanspraak kunnen maken op de uitzondering op het verbod reclame te voeren door het aanbrenge van het merk van een tabaksproduct op affiches in en aan de voorgevel van tabakswinkels en van krantenwinkels die tabaksproducten verkopen.

Deze maatregel, die wordt aanbevolen door de Nationale Coalitie tegen Tabak, ligt in het verlengde van de inwerkingtreding op 1 januari 2020 van de regelgeving inzake het neutraal pakje voor tabaksproducten; het ware immers absurd te blijven toestaan dat op displays reclame mag worden gemaakt, terwijl de pakjes zelf neutraal moeten zijn. Er dient te worden voorkomen dat de sigarettenfabrikanten aldus de wet omzeilen.

Dit wetsvoorstel voorziet in een inwerkingtredingstermijn van zes maanden, niet alleen om ervoor te zorgen dat de administratieve diensten tijd hebben om een efficiënte

mais aussi pour permettre au secteur de modifier les magasins afin de se conformer à cette nouvelle législation.

B. Proposition de loi DOC 55 0857/001

Mme Karin Jiroflée (sp.a), auteur principal de la proposition de loi DOC 55 0857/001, indique que sa proposition de loi vise à instaurer une interdiction totale de la publicité en faveur des produits du tabac. L'objectif est d'en arriver à une société sans tabac et de faire en sorte que les jeunes n'entrent plus en contact avec des produits du tabac en supprimant toute publicité.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mlle Yoleen Van Camp (N-VA) indique que son groupe soutient ces propositions de loi, comme toutes les propositions qui améliorent la santé de la population. L'effet de la publicité pour le tabac a été suffisamment démontré sur le plan scientifique. Elle estime cependant qu'il serait équitable de prévoir des mesures transitoires pour les vendeurs.

Mme Barbara Creemers (Ecolo-Groen) déclare que son groupe soutient ces propositions de loi et souhaiterait même aller plus loin sur le plan des mécanismes de contrôle.

M. Hervé Rigot (PS) soutient également les propositions de loi à l'examen. L'impact de la publicité pour le tabac sur les publics jeunes ou vulnérables, et celui du tabagisme pour les fumeurs et les non-fumeurs, sont bien connus.

Il ajoute que l'adoption de ces propositions serait cohérente par rapport aux engagements souscrits par la Belgique dans le cadre de la Convention-cadre de l'Organisation Mondiale de la Santé pour la lutte antitabac.

Il estime cependant que le secteur des marchands de journaux devrait pouvoir disposer d'un délai suffisamment long pour s'adapter à l'interdiction totale de la publicité pour le tabac, afin notamment de pouvoir préserver les emplois dans ce secteur.

controleregeling uit te werken, maar ook om de sector de mogelijkheid te bieden de inrichting van de winkels af te stemmen op de nieuwe wetgeving.

B. Wetsvoorstel DOC 55 0857/001

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a), hoofdindienster van wetsvoorstel DOC 55 0857/001, stelt dat met het door haar mee ingediende wetsvoorstel een volledig reclameverbod voor tabaksproducten wordt nagestreefd. Het ligt in de bedoeling de samenleving rookvrij te maken en te bewerkstelligen dat jongeren niet langer in contact komen met tabaksproducten; elke vorm van tabaksreclame weren, draagt daar toe bij.

III. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Juffrouw Yoleen Van Camp (N-VA) geeft aan dat haar fractie deze wetsvoorstellen steunt, net zoals alle wetsvoorstellen die de volksgezondheid ten goede komen. De impact van tabaksreclame is wetenschappelijk voldoende onderbouwd. Niettemin acht de spreker het billijk dat zou worden voorzien in overgangsmaatregelen ten behoeve van de verkopers.

Mevrouw Barbara Creemers (Ecolo-Groen) stelt dat haar fractie deze wetsvoorstellen steunt, en zelfs verder zou willen gaan wat de controleregelingen betreft.

Ook de heer Hervé Rigot (PS) betuigt steun aan de ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen. Het is bekend welke impact tabaksreclame heeft op jongeren en kwetsbare bevolkingsgroepen; elkeen kent ook de gevolgen van tabaksgebruik – voor rokers én passieve rokers.

De spreker voegt eraan toe dat de aanneming van deze wetsvoorstellen zou sporen met de engagementen die ons land heeft aangegaan in het raam van de Kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie inzake de bestrijding van tabaksgebruik.

De heer Rigot vindt echter wel dat de dagbladhandels over genoeg tijd moeten kunnen beschikken om zich te schikken naar het totaalverbod op tabaksreclame, onder meer om de werkgelegenheid in die sector te vrijwaren.

M. Steven Creyelman (VB) indique que son groupe soutiendra ces propositions, vu le lien démontré entre la publicité et le nombre de jeunes fumeurs.

Il annonce toutefois le dépôt d'un amendement à la proposition de loi DOC 55 0210/001 afin de porter la période d'adaptation pour le secteur des marchands de journaux à 12 mois au lieu de 6 mois.

Mme Caroline Taquin (MR) estime qu'il s'agit de bonnes propositions. Le programme du MR prévoyait de diminuer la visibilité des produits du tabac et de mettre un terme à leur publicité dans les points de vente et à interdire la vente par distributeurs automatiques dans les grandes surfaces. Elle est en outre d'avis que les propositions de loi à l'examen sont cohérentes par rapport à l'introduction du paquet neutre.

L'intervenante relaie cependant les inquiétudes exprimées par les marchands de journaux quant à l'impact économique de l'interdiction totale de la publicité. Les propositions visent-elles à interdire toutes les formes de publicité, y compris en B2B, entre professionnels?

Elle annonce également le dépôt d'un amendement à la proposition de loi DOC 0210/001 afin de postposer l'entrée en vigueur au 1^{er} janvier 2021 pour laisser au secteur des marchands de journaux le temps nécessaire pour s'adapter aux nouvelles mesures.

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) soutient l'interdiction totale de la publicité pour le tabac. Il n'est pas normal que le tabac soit présenté comme un produit parmi d'autres alors qu'il est responsable d'une assuétude qui a des conséquences mortelles.

Il ressort d'une étude de 2013 réalisée par *Kom op tegen Kanker* que diverses techniques sont utilisées afin d'attirer l'attention des jeunes sur les produits du tabac, par exemple, en les plaçant à côté de friandises, de livres de jeunesse ou de matériel scolaire. Il ressort en outre d'une étude du mois d'août 2019 que 8 % de la population belge fume encore et que 96 % des Belges sont favorables à une interdiction totale de la publicité en faveur du tabac. 86 % estime que le droit de grandir dans un environnement sans tabac est important. Le gain en matière de santé de la suppression des exceptions à l'interdiction de la publicité pèse plus que le maintien de ces exceptions.

M. Robby De Caluwé (Open Vld) estime que les mesures proposées sont cohérentes par rapport à l'introduction du paquet neutre. Il ajoute que la Belgique

De heer Steven Creyelman (VB) geeft aan dat zijn fractie deze wetsvoorstellen zal steunen, aangezien het verband tussen tabaksreclame en het aantal jonge rokers bewezen is.

Toch zal de spreker een amendement indienen op wetsvoorstel DOC 55 0210/001, om te voorzien in een langere aanpassingstermijn voor de dagbladhandel (twaalf maanden in plaats van zes maanden).

Mevrouw Caroline Taquin (MR) schat de strekking van deze wetsvoorstellen uitermate positief in. Het MR-programma beoogde de tabaksproducten minder zichtbaar te maken, een einde te maken aan tabaksreclame in de verkooppunten, alsook een verbod in te stellen op de verkoop van tabaksproducten in distributieautomaten in warenhuizen. Voorts meent de spreekster dat de ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen stroken met de invoering van het neutraal pakje voor tabaksproducten.

De spreekster wijst er echter op dat de dagbladhandel de economische impact van een totaalverbod op tabaksreclame vreest. Beogen deze wetsvoorstellen elke vorm van reclame te verbieden, ook van B2B-reclame (dus tussen professionals)?

Tot slot zal mevrouw Taquin op wetsvoorstel DOC 0210/001 een amendement indienen, dat ertoe strekt de inwerkingtreding van de nieuwe regeling tot 1 januari 2021 uit te stellen, teneinde de dagbladhandel de nodige tijd te gunnen om zich naar de nieuwe maatregelen te schikken.

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) steunt het totaalverbod op tabaksreclame. Het is niet normaal dat tabak zoals eender welk product wordt voorgesteld, terwijl het verslaving veroorzaakt, met zelfs dodelijke gevolgen.

Uit een onderzoek van "Kom op tegen Kanker" uit 2013 blijkt dat diverse technieken worden gebruikt om de tabaksproducten onder de aandacht van de jongeren te brengen, bijvoorbeeld door die producten naast snoep, jeugdboeken of schoolmateriaal te plaatsen. Voorts blijkt uit ander onderzoek (augustus 2019) dat 8 % van de Belgen nog steeds rookt en dat 96 % voorstander is van een totaalverbod op tabaksreclame; tot slot wijst 86 % op het belang van het recht om op te groeien in een rookvrije omgeving. De gezondheidsvoordelen ingevolge de afschaffing van de uitzonderingen op het reclameverbod wegen zwaarder door dan het behoud van die uitzonderingen.

De heer Robby De Caluwé (Open Vld) vindt dat de voorgestelde maatregelen sporen met de invoering van het neutraal pakje voor tabaksproducten. De spreker

est l'un des derniers pays de l'Union européenne à encore accepter de la publicité pour le tabac dans les devantures des magasins. Il considère cependant qu'il est important de laisser un délai suffisant au secteur afin de pouvoir s'adapter à ce changement.

B. Réponses

Mme Els Van Hoof (CD&V), co-auteur de la proposition de loi DOC 55 0210/001, se réjouit de l'évolution rapide des mentalités. Elle rappelle que cette proposition qu'elle avait portée avec Mme Fonck sous la précédente législature n'avait alors pas reçu le soutien d'une majorité.

Concernant les inquiétudes du secteur des marchands de journaux, elle signale que sa proposition de loi DOC 55 0713/001 prévoit de réduire le nombre de points de vente de tabac, de produits à base de tabac et de produits similaires en interdisant la vente dans certains types de magasins (les grandes surfaces et les magasins de nuit). Les produits du tabac ne pourraient plus être commercialisés que par les marchands de journaux et les magasins de tabac. Le nombre de points de vente étant limité, les produits du tabac seraient moins disponibles. Cette mesure favoriserait donc la santé publique, mais permettrait également aux magasins de tabac et de journaux locaux de compenser le manque à gagner résultant de l'interdiction de la publicité. Elle espère qu'après l'aspect d'attractivité du tabac, cet aspect d'accessibilité du tabac sera prochainement abordé par la commission.

Pour le surplus, elle estime que la proposition de loi DOC 55 0210/001 est cohérente avec l'introduction du paquet neutre au 1^{er} janvier 2020. Cela n'a aucun sens que les paquets neutres soient vendus dans des présentoirs sur lesquels les logos des marques continuent de figurer.

Mme Karin Jiroflée (sp.a), auteur principal de la proposition DOC 55 0857/001 et co-auteur de la proposition de loi DOC 55 0210/001, considère qu'il faut protéger les jeunes afin de leur permettre de grandir dans un environnement sans tabac. Il est donc primordial de bannir la publicité pour le tabac des marchands de journaux où de nombreux jeunes se rendent après l'école pour y acheter un snack ou des friandises. Il s'agit un grand pas dans la bonne direction.

L'intervenante soutient également le fait de donner un délai suffisamment long, jusqu'au 1^{er} janvier 2021, aux marchands de journaux pour s'adapter à ce changement.

voegt eraan toe dat België een van de laatste EU-landen is waar tabaksreclame in de etalage van de winkels tot dusver was toegestaan. Hij vindt het echter belangrijk dat de sector voldoende tijd krijgt om zich naar die veranderingen te schikken.

B. Antwoorden

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V), mede-indienster van wetsvoorstel DOC 55 0210/001, is ingenomen met de snelle mentaliteitswijziging. Ze wijst erop dat ze tijdens de vorige zittingsperiode ditzelfde wetsvoorstel met mevrouw Fonck had ingediend, maar dat het toen niet door een meerderheid werd gesteund.

Wat de bezorgdheden van de dagbladhandels betreft, stelt de spreekster dat haar wetsvoorstel DOC 55 0713/001 voorziet in het verminderen van het aantal verkooppunten van tabak, tabaksproducten en soortgelijke producten, doordat in bepaalde winkels (de supermarkten en de nachtwinkels) een verkoopverbod wordt ingesteld; tabaksproducten zouden dus nog uitsluitend door de dagbladhandel en in de tabakswinkels mogen worden verkocht. Met minder verkooppunten worden de tabaksproducten ook minder beschikbaar. Die maatregel is derhalve goed voor de volksgezondheid, maar kan ook de tabakswinkels en de lokale dagbladhandel de mogelijkheid bieden de uit het reclameverbod voortvloeiende inkomstenderving te compenseren. De spreekster hoopt dat nu de commissie werk verricht om tabak minder aantrekkelijk te maken, men zich binnenkort ook over de toegang tot tabak zal buigen.

Voor het overige ligt wetsvoorstel DOC 55 0210/001 in het verlengde van de maatregel inzake het neutraal pakje voor tabaksproducten, die op 1 januari 2020 ingaat. Het zou geen steek houden dat neutrale pakjes worden aangeboden in displays die nog altijd de logo's van de tabaksmerken bevatten.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a), hoofdindienster van wetsvoorstel DOC 55 0857/001 en mede-indienster van wetsvoorstel DOC 55 0210/001, vindt dat de jongeren moeten worden beschermd, om in een rookvrije omgeving te kunnen opgroeien. Het is derhalve van heel groot belang dat tabaksreclame in krantenwinkels wordt verboden. Veel jongeren komen er immers na schooltijd snacks of snoep kopen. Een dergelijk verbod is een grote stap voorwaarts.

De spreekster is het er ook mee eens dat er een voldoende lange overgangperiode moet komen – tot 1 januari 2021 – om de dagbladhandel de mogelijkheid te bieden zich naar de nieuwe regeling te schikken.

Mme Catherine Fonck (cdH), auteur principal de la proposition DOC 55 0210/001, salue le soutien qui se dégage à présent sur ce sujet important de santé publique, alors que cette proposition n'avait pas pu recueillir un soutien suffisant sous la précédente législature.

Elle rappelle que l'objectif essentiel est de protéger les non-fumeurs, et tout particulièrement les jeunes non-fumeurs, puisqu'il est démontré que la publicité joue un rôle majeur dans le fait de commencer à fumer.

Concernant l'impact de la mesure sur les marchands de journaux, sa proposition de loi prévoit un délai de 6 mois suivant la publication au *Moniteur belge*. Elle est cependant d'accord avec la proposition de postposer la date d'entrée en vigueur au 1^{er} janvier 2021 car cela est cohérent par rapport à l'entrée en vigueur du paquet neutre qui sera définitive à cette date-là également.

L'intervenante ajoute que les représentants des marchands de journaux qu'elle a rencontrés soutiennent également la proposition de loi qui vise à limiter le nombre de points de vente de tabac, ce qui permettrait, dans un premier temps, de compenser la perte de chiffre d'affaires par les marchands de journaux, en attendant qu'ils puissent diversifier leurs sources de revenus afin d'être, à terme, moins dépendants des ventes de tabac. Elle rappelle à cet égard que la Belgique compte deux fois plus de points de vente de tabac que la France qui est pourtant six fois plus grande.

Elle appelle la commission à avancer également sur le volet de l'accessibilité du tabac ainsi que sur celui du contrôle de la législation, par exemple, par le biais de *mystery shoppers*. Sur ce dernier point, elle se réfère à la proposition de loi qu'elle a déposée (DOC 55 0856/001).

Mme Fonck répond à Mme Taquin que c'est effectivement la publicité envers les consommateurs qui est visée par la proposition de loi. Concrètement, il s'agit des enseignes lumineuses, des devantures de magasins et des présentoirs. La publicité à l'égard des professionnels, donc le B2B, n'est pas visée par sa proposition de loi.

*
* *

Au cours de la réunion du 21 janvier 2020, la commission a décidé de prendre le texte de la proposition de loi DOC 54 0210/001 comme texte de base en vue de la discussion des articles.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH), hoofdindienster van wetsvoorstel DOC 55 0210/001, is ingenomen met de steun voor dit belangrijke thema inzake volksgezondheid, ofschoon dit wetsvoorstel tijdens de vorige zittingsperiode niet de nodige steun heeft gekregen.

Ze herinnert eraan dat dit wetsvoorstel in de eerste plaats bedoeld is om de niet-rokers, en vooral de jongeren die niet roken, te beschermen. Het is immers aangetoond dat reclame een belangrijke rol speelt bij het feit dat jongeren beginnen met roken.

In verband met de weerslag van de maatregel voor de dagbladhandel voorziet haar wetsvoorstel in een overgangperiode van zes maanden na de bekendmaking van de nieuwe wet in het *Belgisch Staatsblad*. Niettemin kan de spreekster zich vinden in het voorstel om de datum van inwerkingtreding uit te stellen tot 1 januari 2021, hetgeen zou stroken met de inwerkingtreding van de maatregel inzake het neutraal pakje voor tabaksproducten, die vanaf diezelfde datum definitief zal zijn.

Mevrouw Fonck voegt eraan toe dat ook de vertegenwoordigers van de krantenverkopers die ze heeft ontmoet gewonnen zijn voor het wetsvoorstel om het aantal verkooppunten voor rookwaren te beperken. Aldus zou in een eerste fase het door de dagbladhandel geleden omzetverlies kunnen worden gecompenseerd, in afwachting dat die sector de inkomstenbronnen kan diversifiëren en op termijn minder afhankelijk wordt van de verkoop van rookwaren. Ze wijst er in dat verband op dat België tweemaal meer tabaksverkooppunten heeft dan Frankrijk, een land dat zes keer groter is.

De spreekster roept de commissie op tevens voortgang te maken met het minder toegankelijk maken van tabaksproducten, en met het toezicht op de naleving van de wetgeving (bijvoorbeeld via *mystery shoppers*). Wat dat laatste aspect betreft, verwijst ze naar het door haar ingediende wetsvoorstel DOC 55 0856/001.

Mevrouw Fonck antwoordt mevrouw Taquin dat dit wetsvoorstel wel degelijk betrekking heeft op de reclame die op de consumenten is gericht; concreet gaat het om lichtreclame en om reclame aan de buitenzijde van de winkel en op displays. Dit wetsvoorstel heeft geen betrekking op B2B-reclame, met andere woorden de reclame die op de professionals is gericht.

*
* *

Tijdens de vergadering van 21 januari 2020 heeft de commissie beslist de tekst van wetsvoorstel DOC 54 0210/001 als basistekst te nemen voor de artikelsgewijze bespreking.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1^{er}

Cet article définit la base constitutionnelle de la présente proposition de loi.

Il ne fait l'objet d'aucune observation.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article ne fait l'objet d'aucune observation.

Il est adopté à l'unanimité.

Art. 3

Mme Caroline Taquin (MR) et consorts déposent l'amendement n° 1 (DOC 55 0210/003) visant à remplacer l'article 3.

Mme Caroline Taquin (MR) indique que cet amendement a pour objectif de postposer l'entrée en vigueur de la présente proposition de loi au 1^{er} janvier 2021 afin de laisser au secteur des marchands de journaux le temps nécessaire pour s'adapter aux nouvelles mesures.

M. Steven Creyelman (VB) et consorts déposent l'amendement n° 2 (DOC 55 0210/003) visant à modifier l'article 3.

M. Steven Creyelman (VB) indique que cet amendement a pour objectif de laisser une période de 12 mois aux marchands de journaux afin qu'il puisse trouver une autre source de revenus pour remplacer ceux issus de la publicité pour les produits à base de tabac.

M. Steven Creyelman (VB) et Mme Dominiek Sneppe (VB) déclarent qu'ils retirent l'amendement n° 2 car ils estiment que l'amendement n° 1 déposé par Mme Taquin et consorts offre suffisamment de temps aux marchands de journaux pour s'adapter.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele grondslag van het wetsvoorstel.

Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Mevrouw Caroline Taquin (MR) c.s. dient amendement nr. 1 (DOC 55 0210/003) in, dat ertoe strekt artikel 3 te vervangen.

De indienster stelt dat dit amendement tot doel heeft de inwerkingtreding van de op stapel staande wet uit te stellen tot 1 januari 2021, teneinde de dagbladhandel de nodige tijd te geven om zich naar de nieuwe maatregelen te schikken.

De heer Steven Creyelman (VB) c.s. dient amendement nr. 2 (DOC 55 0210/003) in, dat ertoe strekt artikel 3 te wijzigen.

De indiener geeft aan dat met dit amendement wordt beoogd voor de dagbladhandel te voorzien in een periode van 12 maanden om andere inkomstenbronnen aan te boren, ter vervanging van de inkomsten uit tabaksreclame.

De heer Steven Creyelman (VB) en mevrouw Dominiek Sneppe (VB) verklaren vervolgens dat zij amendement nr. 2 intrekken. Het door mevrouw Taquin c.s. ingediende amendement nr. 1 zorgt er volgens de sprekers immers voor dat de dagbladhandel voldoende tijd krijgt om zich aan te passen.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité.

*
* * *

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'amendée, y compris les corrections d'ordre linguistique et légistique, est adopté à l'unanimité.

Par conséquent, la proposition de loi DOC 55 0857/001, jointe à la discussion, devient sans objet.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Frieda Glijbels, Yoleen Van Camp

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Laurence Hennuy

PS: Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux

VB: Steven Creyelman, Dominiek Sneppe

MR: Caroline Taquin

CD&V: Els Van Hoof

PVDA-PTB: Sofie Merckx

Open Vld: Robby De Caluwé

Sp.a: Karin Jiroflée.

Ont voté contre:

Nihil.

Se sont abstenus:

Nihil.

Les rapporteurs,

Le président,

Barbara CREEMERS
Laurence HENNUY

Thierry WARMOES

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution (art. 78.2, du Règlement): non communiquées.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

*
* * *

Het gehele aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt, met inbegrip van de taalkundige en wetgevingstechnische verbeteringen, eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt het aan de bespreking toegevoegde wetsvoorstel DOC 55 0857/001.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Laurence Hennuy

PS: Patrick Prévot, Hervé Rigot, Éliane Tillieux

VB: Steven Creyelman, Dominiek Sneppe

MR: Caroline Taquin

CD&V: Els Van Hoof

PVDA-PTB: Sofie Merckx

Open Vld: Robby De Caluwé

sp.a: Karin Jiroflée.

Hebben tegengestemd:

Nihil.

Hebben zich onthouden:

Nihil.

De rapporteurs,

De voorzitter,

Barbara CREEMERS
Laurence HENNUY

Thierry WARMOES

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen (artikel 78.2 van het Reglement): niet meegedeeld.